Hyrdebrev fra Den nordiske katolske bispekonferanse

Kjære brødre og søstre!

Da Gud sendte sin Sønn til verden, kom han som en migrant fra himmelen til jorden. Det var ikke rom for ham i herberget, bare en fattig krybbe blant dyrene. Han var knapt født før noen ville drepe ham, og han måtte flykte til Egypt. Da Gud ble menneske, delte han helt fra begynnelsen den vanskelige skjebnen som utallige migranter gjennom historien har erfart.

I Det gamle testamente ser vi hvordan Israels folk gang på gang måtte søke tilflukt andre steder eller ble tvunget i eksil. Siden den gang har Guds folk vært et folk på vandring, på pilegrimsferd mot Guds evige rike. Vi har ikke noe varig hjem her på jorden.

Samtidig er vi kalt til å slå rot der vi bor, og gjøre det beste ut av vårt jordiske liv. Vårt endelige hjemland er i himmelen, men vi må like fullt bygge et rettferdig og godt samfunn der forsynet har satt oss, og gjøre vårt beste for å leve sammen i solidaritet og gjensidig omsorg.

Ethvert menneske har rett til å leve et godt og fredelig liv. I vår tid har migrasjon ofte blitt en kilde til konflikt og polarisering. Gjennom sin sosiallære hjelper Kirken oss til å finne gode løsninger og oppmuntrer alle mennesker av god vilje til å samarbeide om dette viktige spørsmålet, som har fulgt menneskeheten gjennom hele dens historie. Migrasjon har funnet sted til alle tider og i alle deler av verden. Jorden er vårt felles hjem, der alle mennesker har rett til å finne et sted å bo.

Migranter kan virke forstyrrende. Men de kan også bidra til det gode i landene der de slår seg ned. Enten de har måttet forlate hjemlandet på grunn av hungersnød, krig eller forfølgelse, eller de frivillig har reist ut på leting etter et bedre liv, kan migranter bringe med seg verdifull innsikt, energi og kompetanse. De kan tilføre ressurser som våre egne land for tiden ikke klarer å frembringe.

I oldtiden spredte den kristne tro seg gjennom Romerriket ved hjelp av misjonærer og migranter som vitnet om sin tro hvor enn de kom. Fra det kristnede Europa spredte det glade budskap seg senere over hele verden.

I nyere tid ble Den katolske kirke gjenoppbygget i våre nordiske land, etter århundrer med forfølgelse, av migranter som brakte sin katolske tro med seg til oss. Prester og ordenssøstre fra ulike deler av verden har med uselvisk hengivenhet bidratt til å bygge opp Kirken i hele Nord-Europa.

Migrasjon kan også føre til vanskeligheter. Migranter må integreres godt i sine nye hjemland. Hvis ikke oppstår det alvorlige problemer. De som kommer fra andre kulturer, må få hjelp til å finne sin plass i sitt nye hjemland. Kirken lærer at migranter «plikter å vise takknemlig respekt for den materielle og åndelige arv i det land som tar imot dem, å

adlyde dets lover og å bidra til å bære samfunnets byrder».[i] Dette må ikke forstås slik at de dermed mister sin legitime rett til å bevare sin egen kulturarv.

Det er en fare for at migranter isolerer seg og ikke engang forsøker å tilpasse seg sine nye omgivelser. Over tid skaper dette uro og konflikter. Migranter må oppmuntres til integrering, men ikke utsettes for tvungen assimilering. Å finne den rette balansen er ikke alltid enkelt, men det er avgjørende for våre lands fremtid.

Mange europeiske land stenger i økende grad grensene sine. Vår tid har en tendens til å bygge murer snarere enn broer mellom folk og land. Ethvert land må naturligvis vurdere hvor mange migranter det har kapasitet til å ta imot. Når dette ikke skjer, og man tar imot flere enn man klarer å integrere på en god måte, oppstår det sosiale problemer. Disse fører igjen til nye innstramminger i politikken, slik at det blir nærmest umulig å komme inn i våre land, selv for flyktninger og asylsøkere som er beskyttet av internasjonale regler våre land er forpliktet til å følge.

I enkelte tilfeller har denne utviklingen gått så langt at det anses som et gode å sende ut flest mulig mennesker, også dem som er godt integrert og yter betydelige bidrag til våre samfunn.

Kirken må heve sin røst til forsvar for dem som står i fare for å bli utsatt for urettferdig behandling uten saklig grunn.

Våre katolske menigheter fungerer ofte som verksteder for integrering, der migranter blir tatt imot med kjærlighet og respekt, og der de kan lære å leve i harmoni med samfunnet i sitt nye hjemland. Våre bispedømmer er smeltedigler der kulturer møtes. Messer og trosopplæring tilbys på en rekke språk. Det gis praktisk hjelp slik at nyankomne kan finne frem i et ukjent byråkrati og bli kjent med uvante sosiale normer.

På denne måten lærer migranter som slutter seg til våre fellesskap, hvordan de kan leve ut sin katolske tro i sitt nye hjemland. De lærer hvordan de kan bidra til å bygge opp den lokale Kirken. Når de først er blitt en del av en menighet, blir det lettere å finne sin plass i samfunnet for øvrig og bidra med sine egne livserfaringer og sitt engasjement.

Gjennom århundrene er nordisk kultur blitt beriket av mennesker fra hele verden som er blitt ønsket velkommen blant oss og har blitt en del av våre samfunn. Det er vår bønn og vårt håp at dette fortsatt må være tilfelle.

Å fostre kjærlighet til egen nasjon, å verdsette dens tradisjoner og kulturarv, er en god tingPave Leo XIV oppfordrer oss alle til å arbeide for en verden der mennesker med ulik kulturell og religiøs bakgrunn kan leve sammen i fred, samarbeid og solidaritet. Han har besøkt steder som Kanariøyene[ii] og Lampedusa[iii] for å appellere om hjelp til mennesker som er blitt tvunget til å flykte til et annet og tryggere land.

Gang på gang oppfordrer Den hellige far oss også til å avvæpne språket vårt.[iv] Han ber oss være varsomme med hvordan vi omtaler hverandre, og unngå retoriske overdrivelser.

Dette vil vi minne både oss selv og dere alle om. Vi ser i dag at den offentlige omtalen av og debatten om innvandring har en tendens til å bli hardere, mindre nyansert og mer aggressiv. Dette kan utvikle seg til en form for manipulasjon som vi må motstå.

Som kristne kan vi ikke lukke hjertene våre for forsvarsløse og sårbare mennesker som banker på vår dør. Vi må gjenkjenne Jesus i den som er i nød og setter sin lit til vår hjelp. Europa søker en ny balanse på dette området. Vi må være realistiske med hensyn til våre begrensninger, både menneskelige og materielle. Likevel må vi være beredt til aldri å avvise en bror eller søster som lider og ber oss om hjelp.

Vi, biskopene i de nordiske landene, takker alle som har kommet til våre land fra utlandet, og som på ulike måter har bidratt med stor innsats til utviklingen av vår Kirke og våre samfunn. Vi ber for våre land, om at de fortsatt må ta imot mennesker som i fellesskap med oss alle er villige til å arbeide for en verden der alle kan leve i fred og rettferdighet, forsoning og enhet.

Vi betror våre land til den uplettede Jomfru Marias beskyttelse – hun er «migrantenes mor», som vi ber i litaniet. Vi ber om hennes forbønn for at vi stadig mer trofast må følge Jesus Kristus i hans kjærlighet til de fattige og sårbare.

Fotnoter

[i] «Bedrestilte nasjoner har plikt til, i den grad det er mulig, å ta imot utlendinger på leting etter trygghet og livsressurser som de ikke kan finne i sitt hjemland. Offentlige myndigheter skal påse at naturretten, som setter en gjest under deres beskyttelse som tar imot ham, blir overholdt.

De politiske myndigheter kan, av hensyn til det allmennvel de er ansvarlige for, underkaste utøvelsen av innvandringsretten visse juridiske betingelser, særlig med hensyn til overholdelsen av de plikter innvandrerne har overfor mottagerlandet. Innvandreren er forpliktet til i takknemlighet å vise aktelse for mottagerlandets materielle og åndelige arv, å overholde dets lover og bidra til dets forpliktelser.» *Den katolske kirkes katekisme, § 2241*

[ii] «Kjære migranter, før jeg sier noe annet til dere, vil jeg bøye meg for deres verdighet. Dere er ikke bare tall eller saksmapper. Dere er mennesker som har forlatt familier og hjem. Dere har drømmer som ingen har rett til å forakte. Men jeg vil også si dere at deres liv må beskyttes. Overlat ikke livene deres til dem som driver handel med dem. Tro ikke på dem som lover dere lettvinte paradis i bytte mot kroppen deres, pengene deres, tausheten eller friheten deres. Disse falske løftene er sirenenes sang ; de er dødens industri.

Denne tragedien må være en appell til samvittigheten i migrantenes opprinnelsesland, som må skape vilkår for fred, rettferdighet og utvikling. Den er også en appell til

samvittigheten i transittlandene, som er kalt til å beskytte de sårbare og ikke overlate dem i hendene på kriminelle nettverk. Den er likeledes en appell til Europas samvittighet. Europa kan ikke hevde å forsvare menneskeverdet og samtidig venne seg til at Middelhavet og Atlanterhavet blir graver uten gravminner. Den er også en appell til det internasjonale samfunnet, som er kalt til et effektivt og vedvarende samarbeid.

Også Kirken må la seg utfordre. Å ta imot migranter kan ikke være en underordnet oppgave som overlates til noen få frivillige. Vi kneler foran alteret for å tilbe Kristus, som er til stede i eukaristien, og fra ham mottar vi styrke og motivasjon til å leve ut kjærligheten. Derfor kan vi ikke deretter gå forbi de små båtene og flåtene. For all tjeneste og ethvert engasjement springer ut av bønnen og fører tilbake til den.»

Pave Leo XIVs tale i Las Palmas de Gran Canaria, 11. juni 2026.

[iii] «Det finnes ingen kjærlighet til Gud uten kjærlighet til nesten, og det finnes ingen neste dersom jeg ikke kommer ham nær. Å stanse opp, la seg bevege, bøye seg ned og gråte over et annet menneskes smerte – slik Jesus gjorde – betyr å tre inn i kjærlighetens dynamikk, i selve den bevegelsen der Gud har åpenbart seg.

Kjære venner, de som lar seg trekke inn i denne medfølelsens og barmhjertighetens dynamikk, begynner å leve annerledes, å være borgere på en annen måte og å arbeide annerledes. Da kan kjærlighetens sivilisasjon – den som mine hellige forgjengere Johannes XXIII, Paul VI og Johannes Paul II så for seg – virkelig vokse frem. Sammen med et stort antall profeter og martyrer fra forrige århundre forstod de at bare barmhjertigheten kan svare på menneskehjertets dypeste lengsler og krigens redsler ved å åpne veien for en ny begynnelse.

Nå står vi på skuldrene til disse kjempene og har trådt inn i et årtusen der vi må gi kjærlighetens sivilisasjon et åndelig, kulturelt, juridisk, politisk og økonomisk uttrykk. Måtte omfanget av lidelsene vi er vitne til, hjelpe oss til å forstå hvor radikalt dette kallet er.»

Pave Leo XIVs preken på Lampedusa, 4. juli 2026.

[iv] «Det første bidraget vi kan gi til en mer menneskelig sivilisasjon, er å være oppmerksomme på ordene våre. La oss avvæpne ordene, så vil vi bidra til å avvæpne verden. Ord har en enorm makt, noe vi erfarer i våre daglige møter med hverandre. Ord som blir sagt, kan for eksempel forandre humøret vårt til det bedre eller verre.

Freden begynner med hver enkelt av oss: i måten vi ser på andre, lytter til andre og snakker om andre på. I denne forstand er måten vi kommuniserer på, av grunnleggende betydning: Vi må si nei til krigen med ord og bilder, vi må avvise krigens tankemønster.

Vi må derfor alle ransake vår samvittighet med hensyn til ordene vi bruker, fordommene vi bærer på, og den uttalte eller underforståtte aggresjonen som ligger i dem. Vi har en

reell mulighet til å bidra til det felles beste hver gang vi taler sant, gir kloke råd, støtter dem som trenger trøst, fordømmer urett og gir stemme til dem som ikke blir hørt,.»

Pave Leo XIVs encyklika Magnifica Humanitas, nr. 214.